

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA
W SULISŁAWICACH**

Rok szkolny 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
- Rozporządzenie MEiN z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej w Sulisławicach

WSTĘP

Pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka mają jego rodzice lub prawni opiekunowie. To oni przede wszystkim kształtują jego charakter, przekazują doświadczenia, kształtują system wartości, szkoła pełni funkcję wspomagającą.

Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Celem ogólnym wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, ich zdolności umysłowych oraz fizycznych, a także talentów. Dbalność szkoły o rozwój emocjonalny, intelektualny, społeczny, duchowy i zdrowotny ucznia powinna przygotować go do prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej w Sulisławicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbalność o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży - wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków wychowawców klas, nauczycieli, uczniów, rodziców

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. MISJA SZKOŁY

Publiczna Szkoła Podstawowa w Sulisławicach jest szkołą przyjazną, bezpieczną i promującą zdrowy tryb życia. Pielęgkuje i rozwija dziedzictwo kulturowe w regionie. Pamięta o przeszłości. Panuje w niej klimat sprzyjający twórczej pracy uczniów i nauczycieli. Kształtuje ona ucznia szanującego innych, odpowiedzialnego i świadomie podejmującego decyzje w szybko zmieniającej się rzeczywistości.

Uczeń chce i potrafi się uczyć. Szkoła uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów. Rozwija uzdolnienia i zainteresowania wychowanków. W działaniach na rzecz wszechstronnego rozwoju dziecka współpracuje z rodziną, instytucjami i środowiskiem lokalnym.

Uczeń kończący szkołę jest przygotowany do:

- nauki na wyższym szczeblu,
- życia w społeczeństwie,
- kreowania otaczającego świata,
- przezwycięzania barier emocjonalnych,
- bycia wrażliwym ekologicznie i humanitarnie,
- bycia zaradnym,

Uczeń kończący szkołę będzie umiał:

- radzić sobie w trudnych sytuacjach
- stosować wiedzę w praktyce
- odróżniać dobro od zła

Uczeń kończący szkołę będzie realizował:

- swoje marzenia i plany
- zasady i wartości

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Publicznej Szkoły Podstawowej w Sulisławicach jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,

- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- jest asertywny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna prawa i obowiązki ucznia, dziecka, człowieka,
- jest świadomy wyboru dalszej drogi kształcenia.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) aksjologicznej (wartości) – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

4. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej
6. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji
7. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
8. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.
9. Poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, konfliktem zbrojnym) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
10. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
11. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie, środowisku),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- kształtowanie wartości opartych na tolerancji i poszanowaniu różnorodności,
- współpracę z rodzicami w zakresie uzyskiwania pożądanych zachowań wśród dzieci,
- systematyczna praca z uczniami naruszającymi zasady właściwego zachowania,
- informowanie rodziców o konieczności częstego rozmawiania z dziećmi na temat umiejętności właściwego zachowania się w szkole i poza nią,
- wskazanie rodzicom uczniów na konieczność uczestnictwa w zebraniach klasowych i szkolnych (wywiadówki),
- przygotowanie uczniów do trafnych wyborów dalszej drogi edukacyjnej,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,

- promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków i napojów energetycznych),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- promocja aktywnego wypoczynku,
- nauka udzielania pierwszej pomocy,
- utrwalanie nawyków higieny osobistej,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

V. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

WSPÓŁODPOWIEDZIALNI ZA WSZECHSTRONNY ROZWÓJ UCZNIĄ SĄ WSZYSCY UCZESTNICZY PROGRAMU:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga specjalnego, pedagoga, logopeda i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców ze specjalistami oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, specjalistów pracujących w szkole, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- inspirują uczniów do poznawania świata, zachęcają do korzystania z dóbr kultury.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami, uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- współpracują z osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

5. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami
- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy, dyrektora, pedagoga szkolnego,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych,

Sojusznikami w realizacji programu są:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łoniowie, Koprzywnicy, Osieku
  - Komenda Miejska Policji w Koprzywnicy
  - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulisławicach
  - Okręgowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Sandomierzu
  - Sąd Rodzinny w Sandomierzu oraz kuratorzy sądowi
  - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie
- zakłady pracy,
PUP w Sandomierzu

VI. KALENDARZ STAŁYCH UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, ślubowanie klas pierwszych
- Dzień Chłopaka
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Porządkowanie miejsc pamięci narodowej
- Dzień Życzliwości
- Dzień Tabliczki Mnożenia
- Narodowe Święto Niepodległości
- Andrzejki
- Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka
- Mikołajki
- Szkolny Tydzień Profilaktyki
- Okres bożonarodzeniowy
- Zabawa choinkowa
- Podsumowanie wyników za I semestr
- Walentynki
- Światowy Dzień Zdrowia
- Dzień Kobiet
- Dzień Wiosny

- Wielkanoc
- Dzień Ziemi
- Dzień Patrona, obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Święto matematyki
- Dzień Matki
- Cała szkoła czyta
- Dzień Dziecka i Sportu, Dzień Rodziny
- Udział w konkursach zgłaszanych do szkoły
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego

VII. EWALUACJA:

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami, uczniami, nauczycielami,
- 5) wymianę spostrzeżeń wśród wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami. Szerzenie wśród uczniów znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	Zapoznanie uczniów ze: Statutem Szkoły, WSO, PSO, programem wychowawczo - profilaktycznym, procedurami szkolnymi. Uwrażliwienie na przestrzeganie regulaminu szkoły dotyczącego estetycznego wyglądu, samowolnego opuszczania terenu szkoły a także korzystania ze sprzętu elektronicznego. Egzekwowanie właściwych zasad zachowania	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, Pedagog/psycholog szkolny, pedagog specjalny	Wrzesień Październik Na bieżąco
Przeciwdziałanie wagarom oraz dbałość o dyscyplinę w szkole Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych	Sprawdzanie obecności na każdej lekcji Bieżące rozliczanie opuszczonych godzin na podstawie usprawiedliwień rodziców Zawiadamianie rodziców o nieobecnościach dziecka w szkole Nagradzanie za frekwencję uczniów Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi.	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, rodzice pedagog, szkolny, pedagog specjalny	Na bieżąco

	<p>Spotkania indywidualne z rodzicami, uczniami</p> <p>Analiza frekwencji uczniów</p> <p>Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów i zachowaniu</p> <p>wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami.</p>		
<p>Poznanie sytuacji rodzinnej i środowiska, w którym przebywa uczeń</p> <p>Uświadamianie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie i grupie społecznej.</p>	<p>Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami,</p> <p>Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone znaczeniu więzi rodzinnych oraz przywiązania do korzeni- rodzina, szkoła, środowisko.</p> <p>Organizacja imprez np. Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka</p>	<p>Wychowawcy klas,</p> <p>nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny,</p> <p>pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>Propagowanie zdrowego stylu życia</p> <p>Promocja aktywnego wypoczynku</p> <p>Kształtowanie postaw ekologicznych</p> <p>Profilaktyka prozdrowotna (np. cukrzyca)</p>	<p>Zajęcia integracyjne</p> <p>Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki krajoznawcze, kulturalne, wycieczki rowerowe, rajdy itp.</p> <p>Zapewnianie możliwości alternatywnych form spędzania wolnego czasu</p> <p>Uczestnictwo młodzieży w imprezach kulturalnych (kino, teatr, muzeum)</p> <p>Zajęcia tematyczne- warsztaty, aktywizujące metody pracy</p> <p>Spotkania ze specjalistami</p> <p>Organizacja Dnia Sportu</p> <p>Lekcje wychowawcze,</p> <p>Udział w konkursach sportowych</p> <p>Wdrażanie zasad higieny osobistej</p> <p>Zajęcia z pielęgniarką</p> <p>Wyrobienie nawyku troski i poszanowania zdrowia własnego i innych</p> <p>Nauka pierwszej pomocy</p> <p>Organizowanie i udział imprez i konkursów ekologicznych</p> <p>Gazetki ścienne, plakaty,</p> <p>Zbiórka surowców wtórnych</p> <p>"zakręcona akcja"</p>	<p>Wychowawcy klas,</p> <p>nauczyciele w-f, przyrody, biologii, chemii i inni,</p> <p>rodzice</p> <p>pedagog szkolny,</p> <p>pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>

<p>Promowanie zdrowego trybu życia. Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień poprzez: informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień Zwalczanie mitów na temat uzależnień.</p>	<p>Przygotowywanie gazetek i plakatów tematycznych przeciwdziałających uzależnieniom Spektakle profilaktyczne Uświadamianie uczniom w codziennej pracy jak pożytecznie wykorzystywać komputer, Internet (telefon) – zapobieganie uzależnieniom od komputera i telefonów komórkowych, uczenie umiejętnego korzystania w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych. Rozwijanie u dzieci praktycznych umiejętności posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną. Udział w akcji Zachowaj Trzeźwy Umysł Udział w Dniu Bezpiecznego Internetu Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach i przedmiotach Uświadamianie o negatywnym wpływie środków psychoaktywnych i napojów energetycznych na zdrowie człowieka Lekcje wychowawcze na temat społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi. Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję</p>	<p>Pogadanki. Gazetki ściennie. Apel poświęcony Prawom Człowieka, Dziecka. Lekcje wychowawcze poświęcone tolerancji i innym kulturom. Kształtowanie „otwartego umysłu” na Europę i Świat.</p>	<p>Wychowawcy klas, katecheta, nauczyciele. pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej</p>	<p>Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń,</p>	<p>wychowawca, nauczyciele pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Zgodnie z potrzebami</p>

<p>Współpraca z rodzicami</p>	<p>Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły: program wychowawczo-profilaktyczny, WSO, Statut, procedury bezpieczeństwa Wspólne wypracowanie działań rodzic – wychowawca- uczeń Angażowanie rodziców w uroczystości i imprezy szkolne, klasowe, środowiskowe Konsultacje ze specjalistami w razie potrzeb. Organizacja spotkań klasowych i szkolnych Regularne powiadamianie rodziców o wynikach w nauce, zachowaniu i frekwencji dziecka Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Działania skierowane do rodziców mające na celu uświadomienie na temat bezpiecznego korzystania z internetu.</p>	<p>wychowawcy klas, specjaliści, nauczyciele, rodzice, dyrektor szkoły pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich.</p> <p>Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocy.</p> <p>Uczenie szacunku dla drugiego człowieka</p> <p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły</p>	<p>Organizacja szkolnych dni profilaktyki „Stop przemocy!” Integracja grup klasowych Wyjazdy i uczestnictwo młodzieży w imprezach kulturalnych (kino, teatr, muzeum itp.) Udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego pedagoga szkolnego Zajęcia, lekcje z zakresu komunikacji interpersonalnej, agresji i przemocy, szacunku, kultury zachowania, emocji, relacji itp. W sytuacjach konfliktowych, przed ich rozstrzygnięciem uczniowie poznają oba sprzeczne stanowiska i podejmują próbę rozwiązania problemu, Uświadamianie wpływu zachowań agresywnych na drugiego człowieka Skłanianie do refleksji nad własnym zachowaniem</p>	<p>wychowawcy klas, specjaliści, nauczyciele, rodzice pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>

	<p>Zwiększenie świadomości uczniów na temat norm prawnych regulujących postępowanie w przypadku zachowań agresywnych</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania emocji towarzyszących zachowaniom agresywnym</p> <p>Wskazanie pozytywnych sposobów i technik hamowania i rozładowania agresji</p> <p>Gazetki ścienne</p> <p>Przeciwdziałanie przejawom wandalizmu i nieposzanowaniu mienia własnego, szkolnego, społecznego</p> <p>Kształtowanie i promowanie wśród uczniów kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach życiowych.</p>		
<p>Kształtowanie i wzmocnienie poczucia własnej wartości, budowanie postaw empatii i zaufania</p> <p>Kształtowanie rozwoju emocjonalno-moralnego</p> <p>Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji</p> <p>Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą</p>	<p>Integracja zespołu klasowego</p> <p>Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się (wycieczki, dyskoteki, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia, Dzień Dziecka)</p> <p>Zajęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej</p> <p>Spotkania ze specjalistami</p> <p>Uczenie otwartości na innych ludzi</p> <p>Organizowanie akcji charytatywnych</p> <p>Integracja zespołu klasowego</p> <p>Lekcje wychowawcze na temat poczucia własnej wartości, empatii, asertywności, norm i zasad obowiązujących w cywilizowanym świecie</p> <p>Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga</p> <p>Informowanie uczniów o sposobach zachowania w sytuacji zagrożenia - indywidualne rozmowy, podczas lekcji, gazetki informacyjne</p> <p>Indywidualne rozmowy wspierające z uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń</p> <p>Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty</p>	wychowawcy klas, specjaliści, nauczyciele, rodzice pedagog szkolny, pedagog specjalny	Na bieżąco

<p>Kształtowanie postaw obywatelsko patriotycznych, Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej</p>	<p>Organizowanie akademii poświęconych świętom patriotycznym Organizacja święta szkolnego - Dnia Patrona Porządkowanie miejsc Pamięci Narodowej Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych Poznanie historii i tradycji rodzinnych okolic</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>Rozpoznawanie, rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów</p>	<p>Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, konkursów, wyjazdów do muzeum, teatru, kina na wystawy itp. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły, działalność w Samorządzie Szkolnym.</p> <p>Motywowanie do samodzielnego zdobywania informacji.</p> <p>uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach, zawodach sportowych, turniejach, imprezach</p>	<p>wychowawcy klas, specjaliści, nauczyciele, rodzice pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Na bieżąco</p>